

Appendix I. Additional information

Table of Contents

Appendix I. Additional information	1
I.A. Project Brief	3
I.B. Final Design	6
I.C. Cycle 1	12
I.C.1. Preparation	12
I.D. Cycle 2	13
I.D.1. Insight cards made from of the expert interviews.	13
I.E. Cycle 3	20
I.E.1. Work sheet from the toolkit	20
I.E.2. Visual stickers from toolkit cycle 3	21
I.E.3. Wordlist stickers from toolkit in cycle 3	22
I.E.4. Design used at Graceland	23
I.E.5. Informed consent form for the participants	25
I.E.6. Insight cards made from of the toolkits from Graceland	26

I.A. Project Brief

IDE Master Graduation

Project team, Procedural checks and personal Project brief

This document contains the agreements made between student and supervisory team about the student's IDE Master Graduation Project. This document can also include the involvement of an external organisation, however, it does not cover any legal employment relationship that the student and the client (might) agree upon. Next to that, this document facilitates the required procedural checks. In this document:

- The student defines the team, what he/she is going to do/deliver and how that will come about.
- SSC E&SA (Shared Service Center, Education & Student Affairs) reports on the student's registration and study progress.
- IDE's Board of Examiners confirms if the student is allowed to start the Graduation Project.

USE ADOBE ACROBAT READER TO OPEN, EDIT AND SAVE THIS DOCUMENT

Download again and reopen in case you tried other software, such as Preview (Mac) or a webbrowser.

STUDENT DATA & MASTER PROGRAMME

Save this form according to the format "IDE Master Graduation Project Brief_familyname_firstname_studentnumber_dd-mm-yyyy". Complete all blue parts of the form and include the approved Project Brief in your Graduation Report as Appendix 1 !

family name	Joose	Your master programme (only select the options that apply to you):
initials	N given name Noah	IDE master(s): ☐ IPD ☐ Dfl ☒ SPD
student number	5637791	2 nd non-IDE master: _____
street & no.	_____	individual programme: _____ (give date of approval)
zipcode & city	_____	honours programme: ☐ Honours Programme Master
country	_____	specialisation / annotation: ☐ Medisign
phone	_____	☐ Tech. in Sustainable Design
email	_____	☐ Entrepreneurship

SUPERVISORY TEAM **

Fill in the required data for the supervisory team members. Please check the instructions on the right !

** chair	_____	dept. / section: DOS
** mentor	S.S.Mulder	dept. / section: DOS
2 nd mentor	Johan ter Beek	
organisation:	Protestantse Kerk Nederland	
city:	Utrecht	country: the Netherlands

Chair should request the IDE Board of Examiners for approval of a non-IDE mentor, including a motivation letter and c.v..

Second mentor only applies in case the assignment is hosted by an external organisation.

comments (optional) M. Bos-de Vos expertise is on values and ecosystem design. S.S. Mulder expertise is in design methods and of philosophy of technology. They offer such different expertise that I ask to grant permission for this team.

Ensure a heterogeneous team. In case you wish to include two team members from the same section, please explain why.

APPROVAL PROJECT BRIEF

To be filled in by the chair of the supervisory team.

chair _____ date _____ signature _____

CHECK STUDY PROGRESS

To be filled in by the SSC E&SA (Shared Service Center, Education & Student Affairs), after approval of the project brief by the Chair. The study progress will be checked for a 2nd time just before the green light meeting.

Master electives no. of EC accumulated in total: _____ EC
Of which, taking the conditional requirements into account, can be part of the exam programme _____ EC

YES all 1st year master courses passed

NO missing 1st year master courses are:

List of electives obtained before the third semester without approval of the BoE

name _____ date _____ signature _____

FORMAL APPROVAL GRADUATION PROJECT

To be filled in by the Board of Examiners of IDE TU Delft. Please check the supervisory team and study the parts of the brief marked **. Next, please assess, (dis)approve and sign this Project Brief, by using the criteria below.

- Does the project fit within the (MSc)-programme of the student (taking into account, if described, the activities done next to the obligatory MSc specific courses)?
- Is the level of the project challenging enough for a MSc IDE graduating student?
- Is the project expected to be doable within 100 working days/20 weeks ?
- Does the composition of the supervisory team comply with the regulations and fit the assignment ?

Content: APPROVED NOT APPROVED

Procedure: APPROVED NOT APPROVED

comments

name _____ date _____ signature _____

Transforming Traditions: Reimagining church organizations for all ages project title

Please state the title of your graduation project (above) and the start date and end date (below). Keep the title compact and simple. Do not use abbreviations. The remainder of this document allows you to define and clarify your graduation project.

start date 22 - 05 - 2023 10 - 10 - 2023 end date

INTRODUCTION **

Please describe, the context of your project, and address the main stakeholders (interests) within this context in a concise yet complete manner. Who are involved, what do they value and how do they currently operate within the given context? What are the main opportunities and limitations you are currently aware of (cultural- and social norms, resources (time, money,...), technology, ...).

A hundred years ago nearly every Dutch citizen was part of a religious practice. Since the 1960s this has changed rapidly and now people in the Netherlands are becoming more secular. In the year 2022 there were more people in the Netherlands who do not believe in a God than people who do (De Hart, van Houwelingen, Huijnk, 2022). This decline impacts many religious institutions, including the Protestant church (PKN). However, the church has an important role not only in sharing faith but also in maintaining social cohesion in the Netherlands. People of every age, background and education are welcome in the church, so there is a mixture between different cultural groups. Active protestants, who visit a church service at least once per month, are more active in unions, they tend to do more voluntary work, and offer more help to others, than people who do not visit a church regularly (Bruggink & van Herten, 2009). The Protestant Church Netherlands (PKN) consists of 1400+ local congregations in the Netherlands. Besides the local congregations, the PKN is represented on a national level in the form of a General Synod and service office. The PKN has seen a decline of 3% of their members since the beginning in 2004 (PKN, 2021). The greatest dropout of members are people under 40 (De Groot, 2021), yet this group is vital for the future of the church.

The decrease in members affects their community, as well as their facilities. In the next few years, the PKN expects that half of their buildings need to be sold. Partly because of this, they estimate to have more than a one billion euros available. These additional financial resources have not yet been allocated. The PKN is searching for strategic guidance and solutions to counter the decrease of members and locations, and to determine how the resources can be invested wisely. The PKN has assembled a small strategy team who have taken the challenge to guide the church throughout the changes that are about to start. I will collaborate with this team. Currently, the PKN strategy team has three focus areas: monastic communities, religious wanderers, and spiritual seekers. The religious wanderers are side members who do not feel (entirely) connected with the church of nowadays. They may still be members but do not actively participate in the organization of the church. However, they are searching for practices of their (Christian) faith. The strategy team of the PKN wants to create a set of scenarios and potential futures and to create a vision related to their focus areas, given the availability of additional financial resources.

Youngsters are among the highest percentage of church dropouts in the Protestant church. De Groot found that a part of the younger generations leaves the church because they experience little leeway for renewal or change in organization (De Groot, 2021). They do not feel part of the strict way of organizing and dogmatic beliefs. They search for a place where they can have doubts and explore their faith.

While individual faithful practices have been innovating, with podcasts, applications for meditations and personal development, the church as an organization has not really changed radically. The organization of churches are still with a board, elders, deacons, and in the center the pastor. The pastor is connected within all divisions of the church. This kind of organization may have worked in the strong pillarized society during the 20th century, but not necessarily in our current society. There are spiritual seekers, and side members of the church who are looking for exploration and experiences rather than dogmatic statements and fixed convictions (Hart & Dekker, 2015).

But change within the church is complex. The Protestant church is an organization that also represents certain beliefs and values. There is not a single interpretation of how a church should be organized. There are members who are satisfied with the church as it is, but it is also important to explore directions of change to keep connection with young members and wanderers and thereby avoid further decrease of the church community. The church is both an institution, a community, and a place for personal faith, which mostly defines the identity of the church. Changing the organization has an impact on the entire identity, therefore making innovation complex. Nevertheless, this should not be a reason to avoid change.

space available for images / figures on next page

PROBLEM DEFINITION **

Limit and define the scope and solution space of your project to one that is manageable within one Master Graduation Project of 30 EC (= 20 full time weeks or 100 working days) and clearly indicate what issue(s) should be addressed in this project.

The challenge of this project is to counter the current decline of active members within the Dutch protestant church and studying what the institution of the church might need to change in order to attract younger wanderers.

My contribution will be to develop a future scenario for the focus area religious wanderers. My research questions are:

1. How can the PKN strategically use design principles to attract and engage younger religious wanderers, while upholding their core beliefs and values?
  - a. What are younger (-40) religious wanderers seeking in an organized group of believers?
  - b. Which aspects of the current congregation's organizational structure should be preserved, adapted, or omitted to resonate with the expectations of religious wanderers?
  - c. What is the relationship between the national PKN and their local congregations?

2. Through the application of the research through design (RTD) methodology, can we develop future-oriented scenarios for the organizational design of the PKN that align with the values of both religious wanderers and current members?

- a. How can the integration of values and design principles effectively inform the reimagining process for the PKN's organizational structure?

ASSIGNMENT **

State in 2 or 3 sentences what you are going to research, design, create and / or generate, that will solve (part of) the issue(s) pointed out in "problem definition". Then illustrate this assignment by indicating what kind of solution you expect and / or aim to deliver, for instance: a product, a product-service combination, a strategy illustrated through product or product-service combination ideas, ... In case of a Specialisation and/or Annotation, make sure the assignment reflects this/these.

My assignment will focus on using research through design for the development of future scenarios of the organization of protestant churches associated with the PKN.

From the beginning of the project a first design of a future organization will be made based on the current organization of the church which will be used as a probe during interviews and sessions.

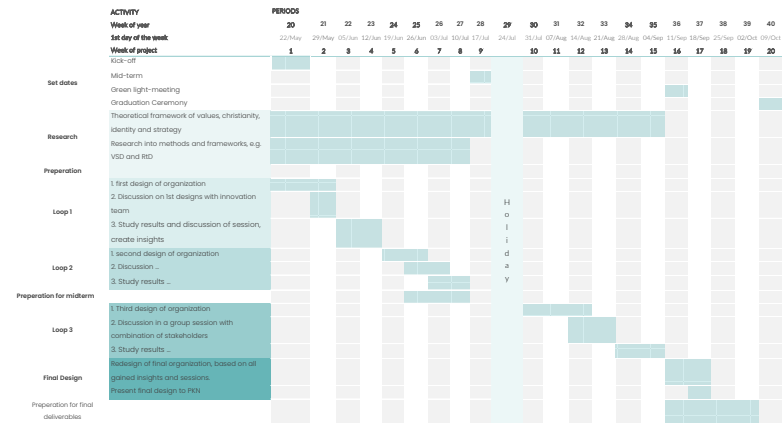
The target group will be foremost religious wanderers and side members of the church.

During this project it will be important to be sensitive to the current identity of the protestant church. Therefore, when re-designing the organization, methods for value sensitive design will be used.

The desirable outcome of this project is a validated re-design of the organization of the PKN.

PLANNING AND APPROACH **
 Include a Gantt Chart (replace the example below - more examples can be found in Manual 2) that shows the different phases of your project, deliverables you have in mind, meetings, and how you plan to spend your time. Please note that all activities should fit within the given net time of 30 EC = 20 full time weeks or 100 working days, and your planning should include a kick-off meeting, mid-term meeting, green light meeting and graduation ceremony. Illustrate your Gantt Chart by, for instance, explaining your approach, and please indicate periods of part-time activities and/or periods of not spending time on your graduation project, if any, for instance because of holidays or parallel activities.

start date 22 - 5 - 2023 end date 10 - 10 - 2023

Kick-off: 22nd of May
 Midterm: 18th of July
 Green light: 12th of September
 Graduation Ceremony: 10th of October

I want to do Research through design (RtD) (Zimmerman, 2007), so start designing from the beginning followed by validating the designed outcomes to gain insights through the design process. The RtD process has been an effective approach for religious design projects for example in the project of Prayer Companion by Gaver et al. (2010) and Design for Uncontrollability by Wolf et al. (2023). The RtD loop during this project will contain the following steps:
 1. Design scenarios and possible futures for the PKN organizations, including necessary stakeholders, roles, and groups.
 2. Discuss these with stakeholders e.g., members, dropouts, church leaders, innovation team. I will document the session(s), results, and outcomes. (Godin & Zahedi, 2014)
 3. Analyse and evaluate the session(s)
 4. Create insights from the session(s), reflect on results and make re-design.
 This loop will take place 3 times during my graduation project.
 Value sensitive Design will be one of the key frameworks during this process, in order to elicit and take into account the diverse set of values from stakeholders during this project. During this project I may also select frameworks which can be used additionally to VSD.

MOTIVATION AND PERSONAL AMBITIONS
 Explain why you set up this project, what competences you want to prove and learn. For example: acquired competences from your MSc programme, the elective semester, extra-curricular activities (etc.) and point out the competences you have yet developed. Optionally, describe which personal learning ambitions you explicitly want to address in this project, on top of the learning objectives of the Graduation Project, such as: in depth knowledge a on specific subject, broadening your competences or experimenting with a specific tool and/or methodology, ... Stick to no more than five ambitions.

Literature:
 Bruggink J.-W., & van Hertten, M., (2009). Religie, gezondheid en leefstijl. In: H. Schmeets en R. van der Bie (red.), Religie aan het begin van de 21ste eeuw. Den Haag/Heerlen: CBS, pp. 53–64.
 De Groot, J. (2021). Zinvolle verbinding: Een sociale infrastructuur voor zingeving onder postmoderne jongvolwassenen in Nederland. Thesis in Modular Executive MBA in Public & private. Nyenrode Business Universiteit.
 De Hart, J. & Dekker, Paul. (2015). Floating believers: Dutch seekers and the church. In: Hellemans S. & Jonkers P. (eds), A Catholic Minority Church in a World of Seekers (Christian Philosophical Studies, XI). Washington DC: The Council for Research in Values and Philosophy (ISBN: 9781565183018), pp. 71-96
 De Hart, J., van Houwelingen P. & Huijnk W. (2022). Religie in een pluriforme samenleving, diversiteit en verandering in Beeld. Deel 3: Buiten kerk en moskee. Den Haag: SCP.
 Friedman B., Hendry D.G. (2019). Value Sensitive Design: Shaping Technology with Moral Imagination. MIT Press DOI: <https://doi-org.tudelft.idm.oclc.org/10.7551/mitpress/7585.001.0001>
 Gaver W., Blythe M., Boucher A., Jarvis N., Bowers J., and Wright P. (2010). The prayer companion: openness and specificity, materiality and spirituality. In Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computing Systems (CHI '10). Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, 2055–2064. <https://doi.org/10.1145/1753326.1753640>
 Godin, D., and Zahedi, M. (2014). Aspects of Research through Design: A Literature Review, in Lim, Y., Niedderer, K., Redström, J., Stolterman, E. and Valtonen, A. (eds.), Design's Big Debates - DRS International Conference 2014, 16-19 June, Umeå, Sweden. <https://dl.designresearchsociety.org/drs-conferencepapers/drs2014/researchpapers/85>
 PKN. (2021). De toekomst open tegemoet: Beleidskader in het kort. Protestantse Kerk.
 Wolf S., Luthe S., Baumeister L., Moerke F., Janakiram V., and Hurtienne J. (2023). Designing for Uncontrollability: Drawing Inspiration from the Blessing Companion. In Proceedings of the 2023 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems (CHI '23). Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, Article 845, 1–14. <https://doi.org/10.1145/3544548.3581421>

FINAL COMMENTS
 In case your project brief needs final comments, please add any information you think is relevant.

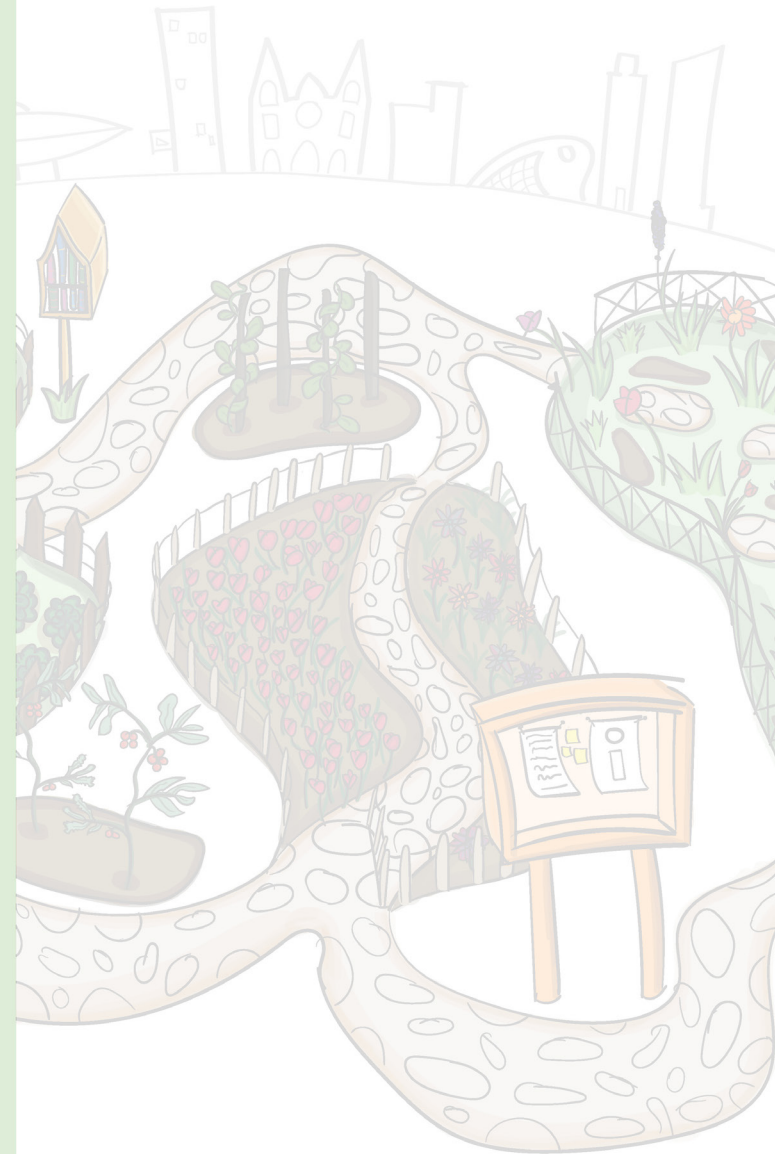
Transforming Traditions

Bouwen aan een infrastructuur voor jonge 'religious wanderers.'

Deze gids weergeeft een strategische routekaart voor lokale geloofsgemeenschappen in steden, om de jonge 'religious wanderers' te ondersteunen in het vinden van een geschikte gemeenschap.

In het ontwerp worden de gemeenschappen geduid met de metafoor van een tuin. Elke gemeenschap heeft zo zijn eigen kenmerken, zoals bloemen of groente. De metafoor is vrij toe te passen op een lokale context.

Zou jouw gemeenschap hier ook aan willen werken?

Figure 1 - Page one of the final design for the PKN.

ANNO 2023 *Zelfstandige kerken en veel jonge kerkrandleden*

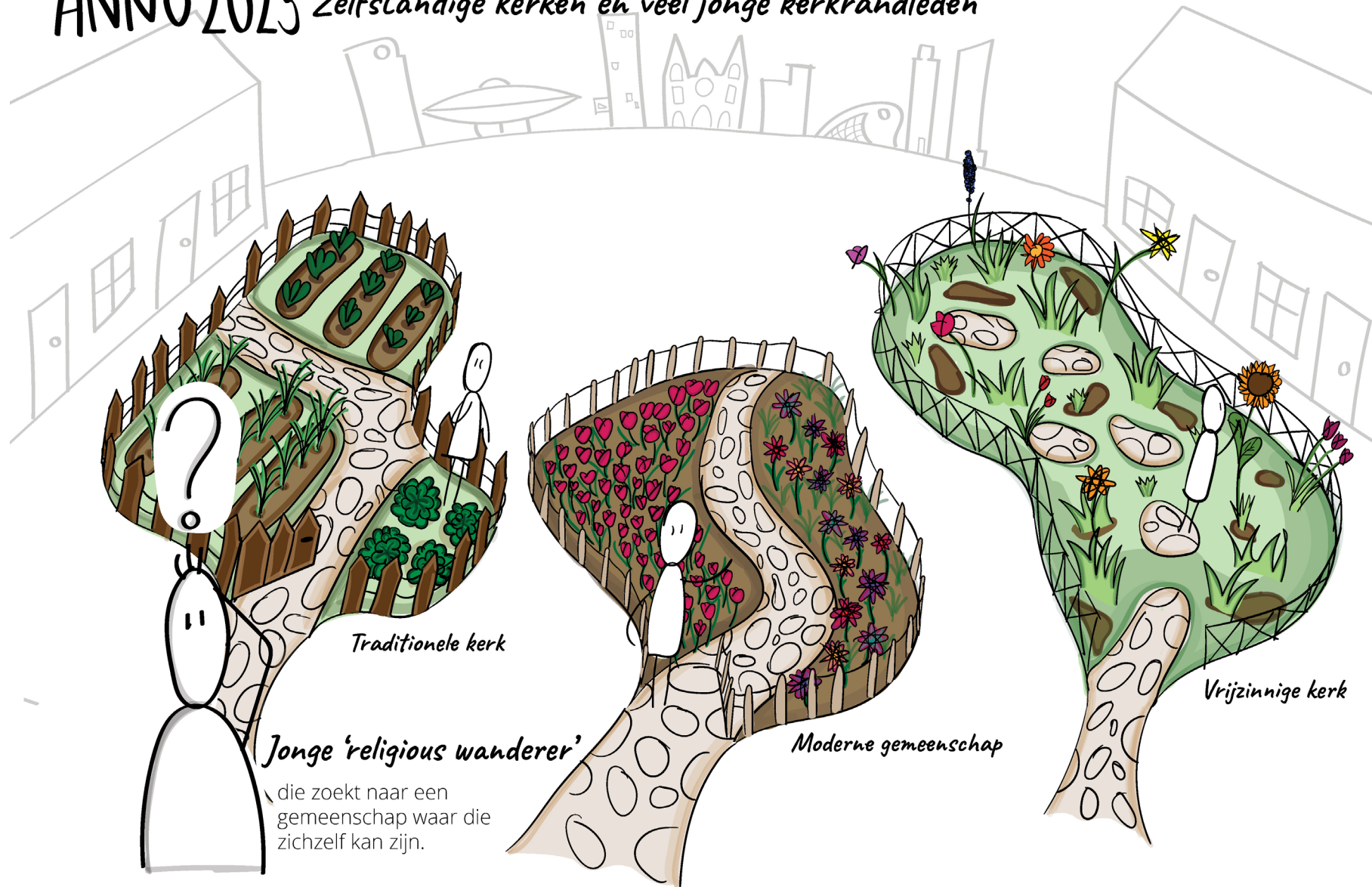

Figure 2 - Page two of the final design for the PKN.

VISIE *Een infrastructuur voor exploratie*

Om die jonge kerkrandleden opweg te helpen naar het vinden van een gemeenschap die bij ze past.

Figure 3 - Page three of the final design for the PKN.

Maar hoe kom je tot die infrastructuur?

De volgende drie stappen bieden een plan om te werken aan deze visie. De stappen zijn op waarden gebaseerd.

Elke stap heeft een eigen nadruk en wordt ondersteund met uitleg.

Deze drie stappen bieden een richting om te werken aan een infrastructuur voor exploratie, maar de uitvoering ervan zal per stad verschillen en dus ook contextueel afhankelijk zijn.

Legenda

Waarde

Citaten uit het onderzoek, gezegd door een expert of een 'religious wanderer.'

Een suggestie om te starten aan de uitvoering

Figure 4 - Page four of the final design for the PKN.

Fase 1 *Het belang van goede vriendschappen*

Relaties opbouwen met andere gemeenschappen en organisaties

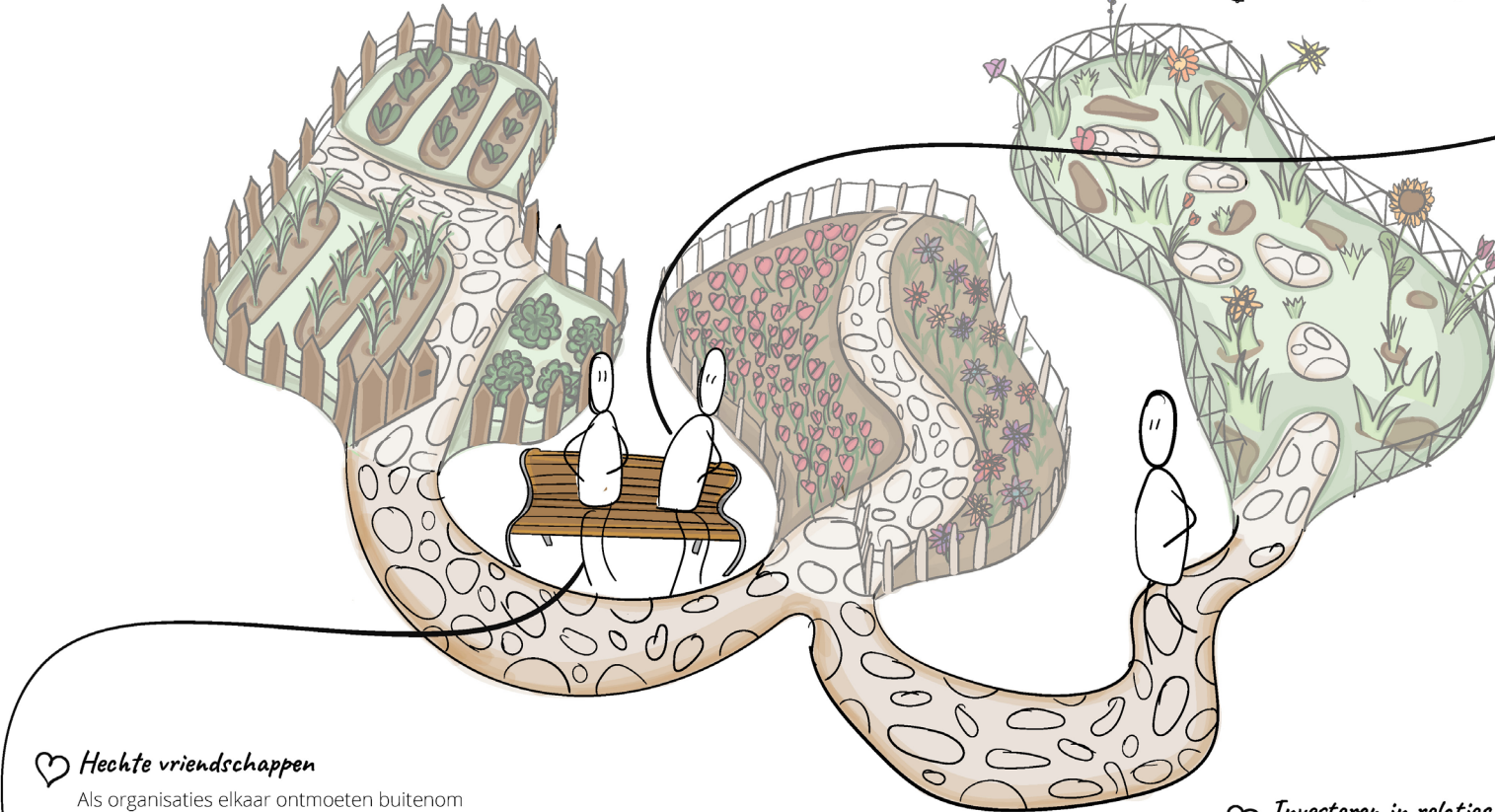
Als je wil toewerken naar een netwerk van gemeenschappen in de stad, dan begint dit bij elkaar leren kennen als organisaties. Juist weten hoe de ander zijn 'tuintje' er uitziet is een belangrijke start om samen op weg te gaan. Dus ontdek welke organisaties in jouw stad aanwezig zijn. En vraag je af wie zich verder bezig houdt met Christelijke gemeenschapsvorming.

♡ *Creëren van verbindingen*

Ontdekken hoe de ander zijn organisatie is.

🔍 *"Als ik dan dit beeld zie, dan denk ik van je benadert mensen veel meer vanuit de verbinding. Het met elkaar opzoeken. Ikzelf ben er echt van overtuigd dat je daar vanuit heel veel kunt uitdelen."* - Participant 3

💡 Contactmomenten organiseren in de stad voor iedereen die zich met geloven bezighoudt.

♡ *Hechte vriendschappen*

Als organisaties elkaar ontmoeten buitenom zakelijke overwegingen.

🔍 *"Die wederkerige vraag wat mij betreft, wat kunnen wij voor elkaar betekenen? (...) Ik denk dat de belangrijke vraag is die kerken wel moeten stellen."* - Expert 3

♡ *Investeren in relaties*

Verbinding leggen met andere organisaties

🔍 *"Je moet investeren in relaties met elkaar. Anders werken, netwerken, bewegingen niet. Je moet elkaar echt kunnen vertrouwen. (...) En dat vraagt tijd."* - Expert 4

Figure 5 - Page five of the final design for the PKN.

Fase 2 *Streven naar gezamenlijke verbinding*

Onderlinge afhankelijkheid creëren en transparantie over wie je organisatie is

Nadat de relaties zijn gelegd met andere organisaties kan er gewerkt worden aan gezamenlijke verbinding, mogelijk ligt er een kans om informele groepen te maken zoals met kringen.

Daarnaast is het belangrijk om op stadsniveau te werken aan een expertiseplek, waar jongvolwassenen terecht kunnen met hun geloofsvragen.

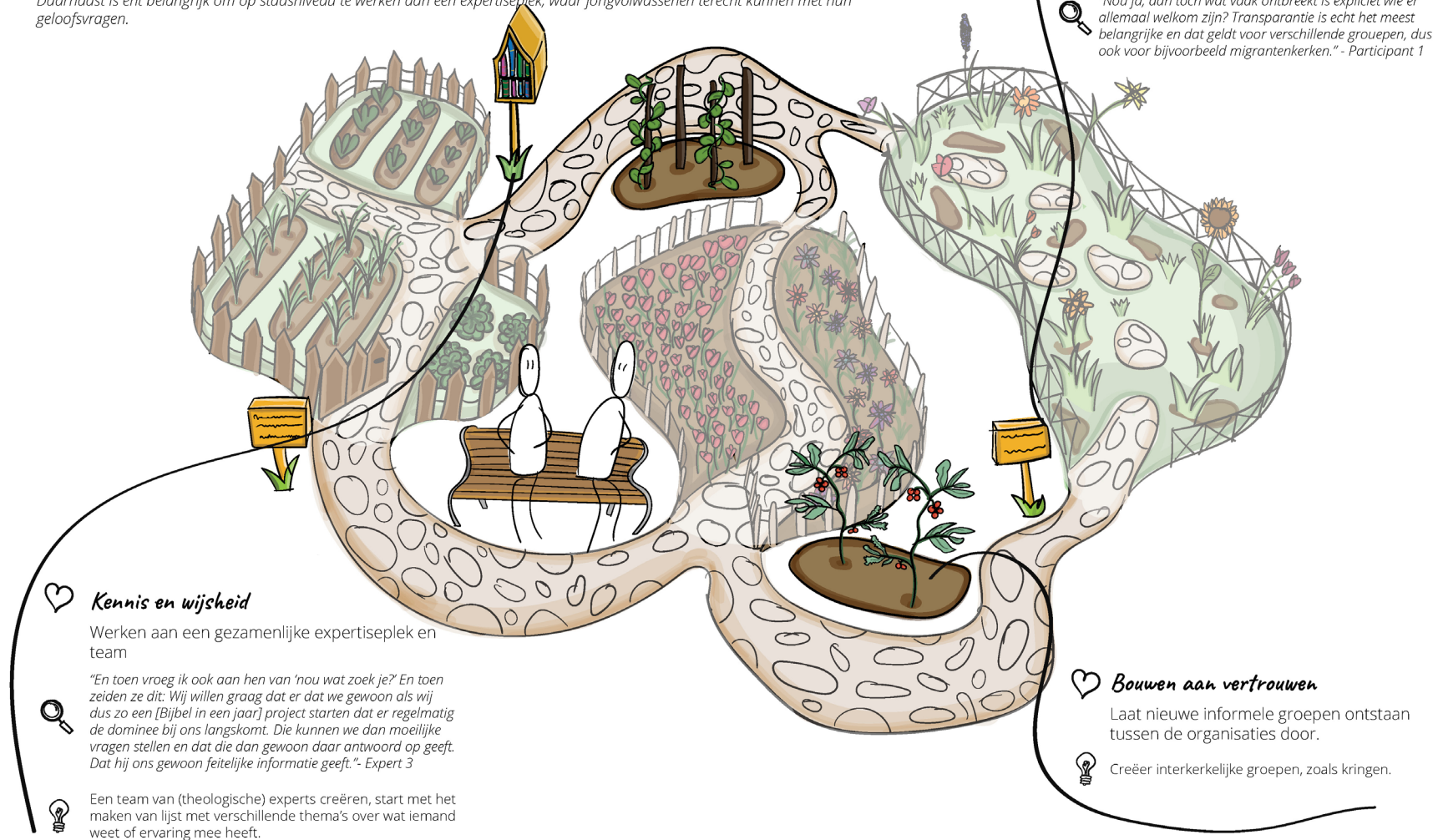
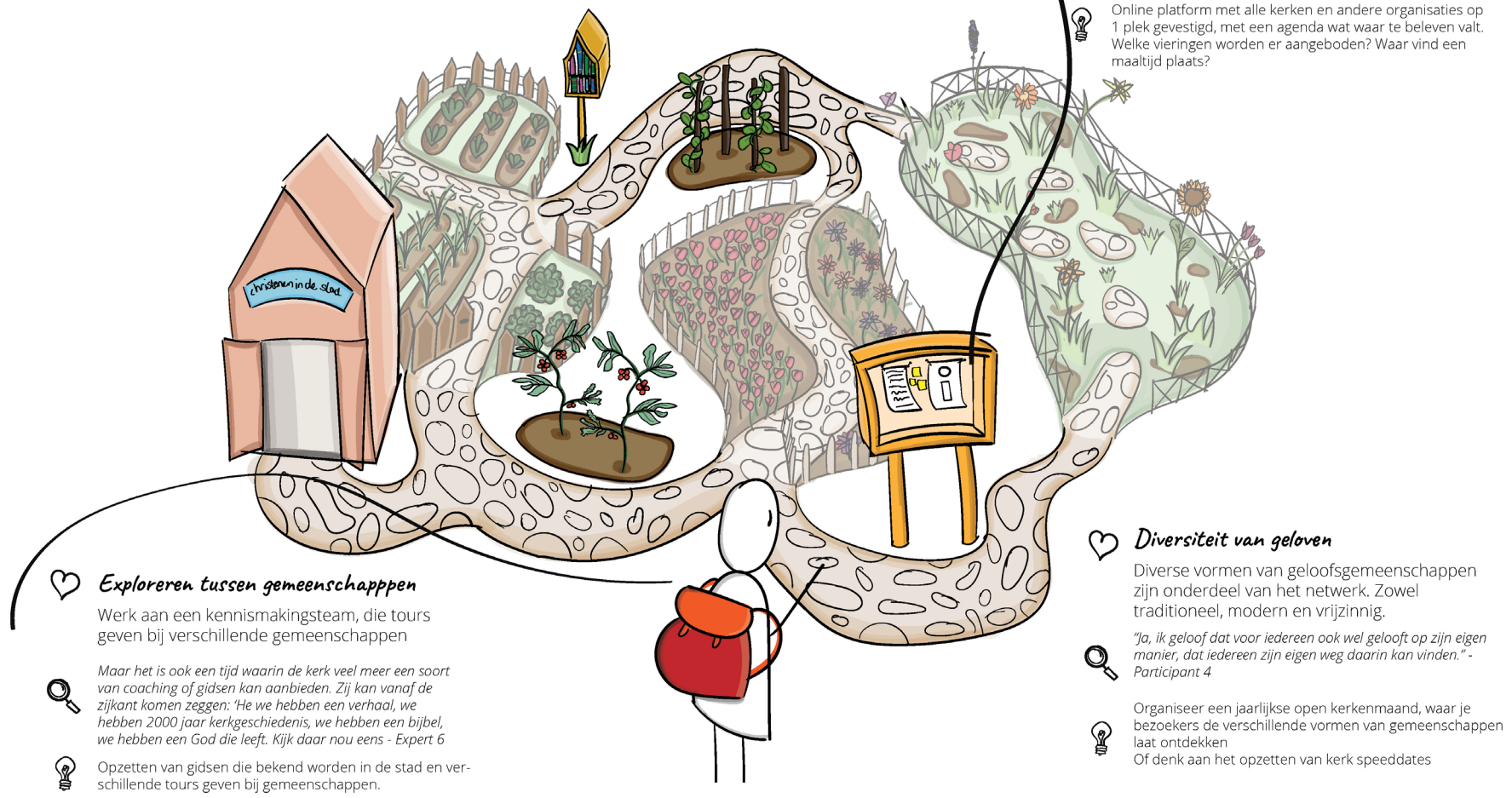

Figure 6 - Page six of the final design for the PKN.

Fase 3 *Bouwen aan een infrastructuur voor exploratie*

Een infrastructuur voor verkenning, begeleiding van jonge zwevende gelovigen in het stadsnetwerk van het christelijk collectief

De laatste stap is gericht op de eindvisie, namelijk het bouwen van een infrastructuur voor exploratie. Daarbij is het belangrijk dat er informatievoorziening is over welke organisaties zijn aangesloten. Daarnaast moeten er verkennings mogelijkheden zijn en dat er op stadsniveau een organisatie gecreëerd wordt.

♡ *Exploreren tussen gemeenschappen*

Werk aan een kennismakingsteam, die tours geven bij verschillende gemeenschappen

Maar het is ook een tijd waarin de kerk veel meer een soort van coaching of gidsen kan aanbieden. Zij kan vanaf de zijkant komen zeggen: 'He we hebben een verhaal, we hebben 2000 jaar kerkgeschiedenis, we hebben een bijbel, we hebben een God die leeft. Kijk daar nou eens - Expert 6

Opzetten van gidsen die bekend worden in de stad en verschillende tours geven bij gemeenschappen.

Lokale informatievoorziening

Informatievoorziening over de identiteit van organisaties en een agenda voor alle activiteiten.

"Al stoppen we gewoon 2 ton per jaar in een goede infrastructuur bouwen voor alle christenen in onze stad en dat is voor deze doelgroep [jong volwassenen] dus ook grotendeels digitaal." - Expert 6

Online platform met alle kerken en andere organisaties op 1 plek gevestigd, met een agenda wat waar te beleven valt. Welke vieringen worden er aangeboden? Waar vind een maaltijd plaats?

Diversiteit van geloven

Diverse vormen van geloofsgemeenschappen zijn onderdeel van het netwerk. Zowel traditioneel, modern en vrijzinnig.

"Ja, ik geloof dat voor iedereen ook wel gelooft op zijn eigen manier, dat iedereen zijn eigen weg daarin kan vinden." - Participant 4

Organiseer een jaarlijkse open kerkenmaand, waar je bezoekers de verschillende vormen van gemeenschappen laat ontdekken
Of denk aan het opzetten van kerk speeddates

Figure 7 - Page seven of the final design for the PKN.

I.C. Cycle 1

I.C.1. Preparation

- For the session with my supervisors from the PKN, I had prepared different materials:
- Different colored sticky notes, for highlighting different roles or use different colors per participant.
- Thick black pens can be read from a distance and a photo.
- Wooden peg dolls in different sizes.
- Stickers, are being used on the peg doll.
- Paper roll, which can be cut to custom lengths.
- Extra papers, which participants can use.
- Scissors, for making custom-sized stickers.

See Figure 1, for an impression of what materials are used. Before the session, I included a list of stakeholders I thought were present within the organization of a PKN congregation.

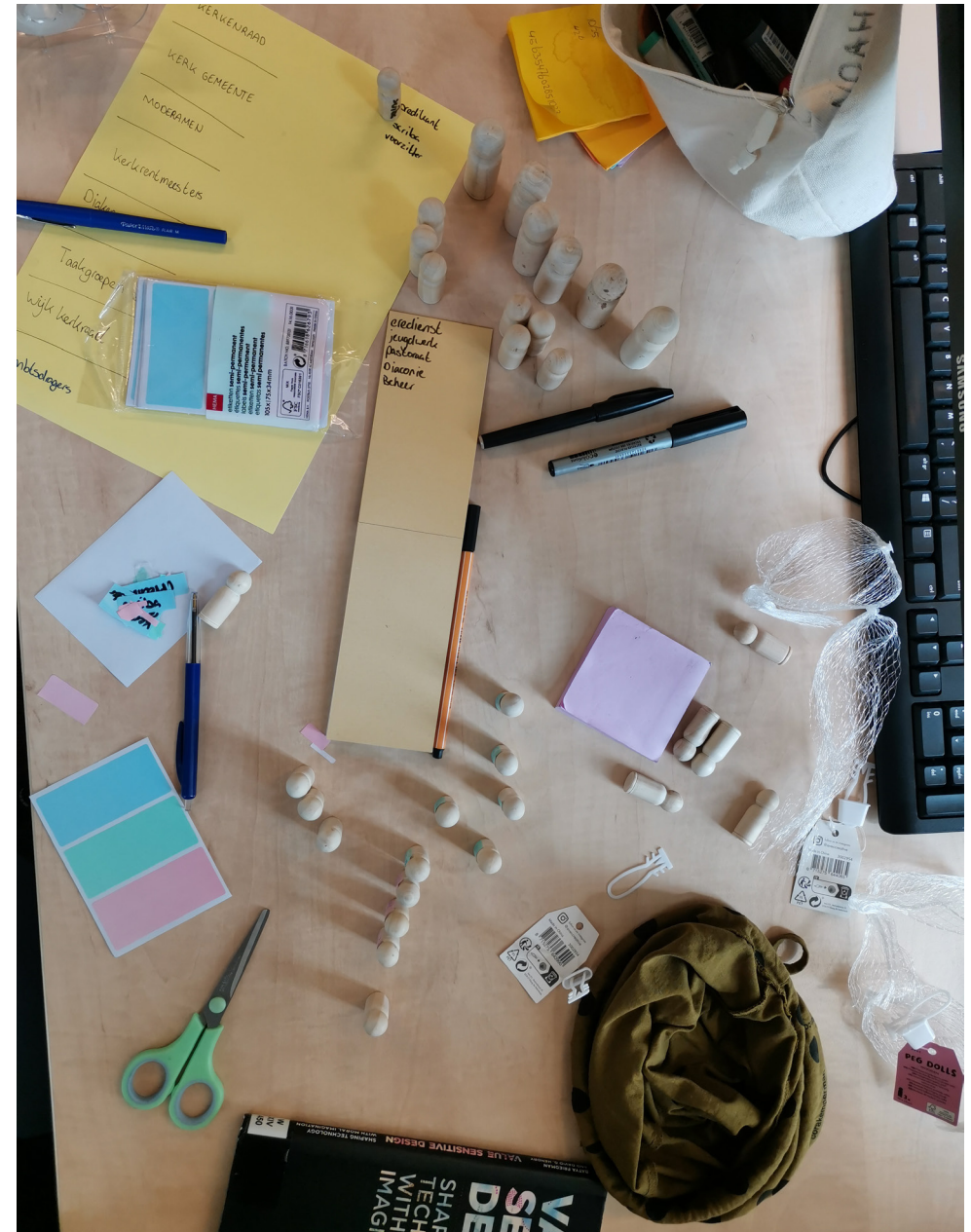

Figure 8 - Impression of necessary materials used for the session in cycle 1

I.D.Cycle 2

I.D.1. Insight cards made from of the expert interviews.

Kansen

Kijk verder dan je eigen gemeenschap

De kerk als mix van grenzen: balans tussen openheid en identiteit

Er ligt een kans voor kerken om zich meer bezig te houden met de kringen waar jonge mensen zich in bevinden. Expert 1 benadrukt het belang van openheid om contact te houden met de wereld buiten de gemeenschap, terwijl Expert 3 de noodzaak van structuur en ruimte voor grensverkeer tussen netwerken benadrukt.

Wat de kerk is, is denk ik een soort mix tussen open en gesloten. We zijn open naar de buitenwereld en tegelijkertijd bewaken we onze eigen identiteit. Als het te gesloten wordt, dan gaat alles knellen. En dan verliezen we die contact met de buitenwereld en met onszelf. En als we het alleen maar open doen? En zeggen van, oh, alles kan en mag. Nou, dan voelt zich niemand zich ook meer daar thuis (...) - Expert 1 (2:31)

Wat tegelijkertijd dus ook mensen de ruimte geeft om een soort aan grensverkeer te hebben. (...) Dan hebben we de zoektocht hoe onze structuur zo een stippelijntje ook kunnen faciliteren (...) Hoe kunnen we met elkaar kunnen gemeente zijn? Maar hoe is dan de structuur zodat we dat dat er grensverkeer mogelijk is, dat we de netwerken waarin iedereen zich bevindt juist op een positieve manier inbrengen. Misschien is het ook wel heel belangrijk dat we nadenken vanuit die kern netwerken. Daarna te denken over, hoe kunnen we netwerken versterken als het gaat over 20 tot 30 jaar? Door bijvoorbeeld begeleiding te bieden voor hen die op hun eerste baan zitten. - Expert 3 (4:35)

Waarde organisatie

Schwartz waarde

eigen identiteit waarborgen

Self-Direction

Openheid voor invloeden van
buitenaf

Universalism

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Kansen

Kijk verder dan je eigen gemeenschap

Samen voor de stad: Werken aan christelijke samenwerkingen

Voor gemeenschappen en kerken wordt het interessant om elkaar te ontmoeten op stadsniveau. Expert 4 benoemt de kracht van verbinding leggen met andere organisaties om relevante thema's te kunnen aanpakken. Expert 6 zegt dat er een goede infrastructuur nodig is voor alle christenen in de stad, voor jonge mensen voornamelijk digitaal.

Zie je in de steden zie je verschillende dingen gebeuren (...) En nu gaat het veel meer over een stadsecologie. En ook de stadsbewegingen zitten in dat netwerk. Er zijn in de hele wereld stadsbewegingen aan de gang, waarbij dus christenen elkaar vinden over kerkmuren, heen en gezamenlijk gaan bijdragen aan stads vragen. Waar dan dialoog een rol speelt hoe ze dus bepaalde dingen kunnen agenderen waar problemen plaatsvinden in de stad. En dat niet alleen met christenen, maar ook met allerlei seculiere mensen uit het bedrijfsleven door denken - Expert 4 (5:35)

Al stoppen we gewoon 2 ton per jaar in een goede infrastructuur bouwen voor alle christenen in onze stad en dat die is voor deze doelgroep van twintigers dus ook grotendeels digitaal. - Expert 6 (9:23)

Waarde organisatie

Schwartz waarde

Groter dan je eigen organisatie

Universalism

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Netwerken als krachtbron: samen streven naar verrijking

De maatschappij is genetwerkt en daar ligt een kans voor kerken om aan mee te doen. Juist door onderdeel te worden van een netwerk kunnen verschillende groepen van mensen samen komen. De experts benoemen dat de netwerken waar jongeren in leven juist een kans bieden voor de kerk om daar op in te spelen.

Maar tegelijkertijd wel honoreren dat die netwerken er zijn en dat we juist met elkaar zoeken. Hoe kunnen we de kracht van al die netwerken waarin jonge mensen zich bewegen. Hoe kunnen we die nou ook gebruiken? Om juist ook dit wel te verrijken met elkaar. En nu wordt het vaak gezien als een soort bedreiging. - Expert 3 (4:33)

(...) Hoe kunnen we met elkaar kunnen gemeente zijn? Maar hoe is dan de structuur zodat we dat dat er grensverkeer mogelijk is. Dat we de netwerken waarin iedereen zich bevindt juist op een positieve manier inbrengen. (...) Misschien is het ook wel heel belangrijk dat we nadenken om vanuit deze kern, daarna te denken over, hoe kunnen we netwerken versterken als het gaat over twintigers en dertigers? Hoe kunnen we vanuit hun kern ondersteunen? Bijvoorbeeld door hen te begeleiden die in hun eerste baan zitten op een werkplek. - Expert 3 (4:35)

Waarde organisatie

Schwartz waarde

Verbinding zoeken met anderen

Universalism

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Bouwen aan een bewegende kerk: transformatie naar netwerken

Experts benoemen dat de kerk moet transformeren naar netwerken. Kennis stroomt vrij in deze nieuwe gemeenschap, en het traditionele instituut kan verschuiven naar een dynamisch netwerk. De experts zeggen dat de kerk de kracht van deze verandering benutten, ook om twintigers en dertigers te ondersteunen

En wat zie je dus in een bottom op beweging? Er ontstaan allemaal netwerken, waar kennis heel makkelijk vloeit en dat is geweldig. Dus je moet ook als kerk moet je als het ware veel meer een bewegend netwerk zijn waarbij je kennis beschikbaar stelt. Waar je mensen met elkaar verbindt in plaats van proberen dat instituut te redden. - Expert 4 (5:8)

(...) dus dan wordt kerk veel meer een netwerk als een instituut. - Expert 3 (4:24)

(...) Hoe kunnen we met elkaar kunnen gemeente zijn? Maar hoe is dan de structuur zodat we dat dat er grensverkeer mogelijk is. Dat we de netwerken waarin iedereen zich bevindt juist op een positieve manier inbrengen. (...) Misschien is het ook wel heel belangrijk dat we nadenken om vanuit deze kern, daarna te denken over, hoe kunnen we netwerken versterken als het gaat over twintigers en dertigers? Hoe kunnen we vanuit hun kern ondersteunen? Bijvoorbeeld door hen te begeleiden die in hun eerste baan zitten op een werkplek. - Expert 3 (4:35)

Waarde organisatie

Schwartz waarde

Verbinding zoeken met anderen

Universalism

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

De schoonheid van anderen helpen: samenwerking en dienstbaarheid, maar dat gaat niet vanzelf.

Experts belichten het belang van samenwerking en dienstbaarheid binnen christelijke gemeenschappen. Ze benadrukken het idee van het dienen van anderen en het erkennen van elkaars behoeften, als essentiële elementen van een bloeiende gemeenschap en dat gaat niet zonder ongemak.

Het ten dienste stellen aan de ander. Dan is het ook dat mijn behoefte niet boven de behoefte van de ander staat. (...) dat heeft iets heel moois. - Expert 1 (2:27)

Die wederkerige vraagt wat mij betreft, wat kunnen wij voor elkaar betekenen? Hoe kunnen we elkaar helpen om onze missie te versterken? Ik denk dat de belangrijke vraag, is die kerken wel moeten stellen.- Expert 3 (4:40)

Het is niet geheel comfortabel. En, dat is denk ik ook wel kenmerkend voor de kerk. Maar we hebben te dealen met ongemak. Ongemak van mezelf en met ongemak van de ander. En ergens daarin gaan we samen op weg. - Expert 1 (2:30)

Waarde individu & organisatie

Betekenisvol zijn voor je naaste

Schwartz waarde

Benevolence

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

De kracht van diepgaande relaties: investeer in vertrouwen

Vertrouwen en openheid zijn cruciaal als het gaat om een netwerk van kerken. Investeer in deze relaties, want wederzijds vertrouwen is de sleutel tot succesvolle netwerken. Ook is er behoefte aan een luisterend oor en gedeelde verhalen in de kerk, verder dan traditionele diensten, zoals Expert 5 benadrukt.

Sowieso is openheid, denk ik cruciaal, openheid naar elkaar. Dat je echt elkaar ziet en kent - Expert 1 (2:17)

Nou wat, wat denk ik echt helpt, is dat dan dat er regelmatig op hartniveau ontmoeting plaatsvinden - Expert 3 (4:31)

Het is heel belangrijk dat het relationele aspect goed in beeld blijft, dus dat je elkaar blijft kennen. Gewoon als bij wijze van spreken vrienden. Je moet investeren in relaties met elkaar. Anders werken, netwerken, bewegingen niet. Je moet elkaar echt echt kunnen vertrouwen. (...) En dat vraagt tijd. - Expert 4 (5:45)

Als de kerk een plek is waar ook echt verhalen worden verteld en er echt wordt geluisterd. Wat dat betreft, ben ik wel kritisch op de kerkdienst. Ik hou heel erg van preken. Maar er is altijd maar Eén iemand aan het woord. Terwijl er zo'n behoefte is aan een plek waar je gewoon kunt zijn en waar er naar je wordt geluisterd en waar jij naar anderen luistert. Ja, Dat is een huidige kerkdienst niet. Dat ja dat dat mis ik. - Expert 5 (8:26)

Waarde organisatie

Relaties bouwen met de ander

Schwartz waarde

Benevolence

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Bouwstenen voor gelovige gemeenschappen: ruimte en vertrouwen

Experts uit het onderzoek benoemen het belang van ruimte en vertrouwen in religieuze gemeenschappen. Ze benadrukken hoe het bieden van ruimte voor individuen en het opbouwen van vertrouwen kan bijdragen aan een positieve gemeenschapservaring.

Maar wat nu met name verder hielp, was dat ze dus een soort van ruimte gaven. En dat ze betrouwbaar waren. Minder van 'ik heb antwoord op mijn vragen', maar meer van 'hé, ik merk aan deze persoon dat ik er mag zijn zoals ik ben en zoals ik geloof.' Dat gevoel, of die ervaring, was belangrijker dan een antwoord op een vraag. - Expert 5

Voor een deel voor deze jongeren, omdat zij zich niet thuis voelde in de kerkdienst, daar voelde ze dus weinig ruimte voor zichzelf. Als je heel veel ruimte voor open en het enthousiasme in de kosten en heel weinig ruimte voor zichzelf. Ik denk op een moment dat dat meer in balans komt. En zij zich dus juist in het geheel van die gemeenschap, voelen dat zij ruimte krijgen? Dat daarmee de waardering voor. - Expert 3 (4:27)

Waarde organisatie

Schwartz waarde

Ruimte voor de ander

Benevolence

Waarde individu

Gehoord voelen

Security

De uitdagingen van verbondenheid in de kerk: twintigers en de gemeenschap

Experts benoemen de uitdagingen en kansen met betrekking tot de betrokkenheid van jongeren in gelovige gemeenschappen. Ze benadrukken het belang van het bieden van ruimte voor de zoektocht en ontwikkeling van jongeren, en de rol van de kerk als een coach of gids.

Dat zie je bijvoorbeeld in gewoon de mate van reacties van jonge mensen die wij krijgen als redactie, die om tips vragen. Ze vragen tips omdat die er doorheen zitten in het leven, die worstelen met hun geloof, hun geaardheid met hun vragen, waar kunnen we nou terecht al dat soort zaken? Dus we zien dat jongen mensen ons als een soort partner benaderen, dat zij met ons optrekken. - Expert 6 (9:2)

De [levens]fase waarin je heel erg moet zoeken en mag ontwikkelen. Daar moet ruimte voor zijn en ook voor de vragen [die jongeren hebben]. Maar het is ook een tijd waarin de kerk, veel meer als een soort van coach of gids kan fungeren. - Expert 6 (9:27)

Waarde organisatie

Schwartz waarde

Verbondenheid tot de groep

Security

Waarde individu

Mogent ontdekken en uitzoeken

Self-direction

Balanceren tussen verbinding en nut: religieuze behoeften en pragmatisme

De kerk wordt transactioneel benaderd door sommige jongvolwassenen volgens Expert 5. De vieringen worden pas bezocht op het moment dat een jongeren er zelf op dat moment iets aan heeft. Voor de kerk is dat lastig, die wil juist benadrukken dat het gaat om de gezamenlijke verbinding.

Nou, iemand die was betrokken geweest bij kerk, en is daar weggegaan, want het matchte niet meer helemaal. En ja die persoon had daar nu niet zo'n behoefte aan, maar verwachtte wel als hij ooit kinderen zouden komen dat de kerk dan wel weer een rol zou gaan spelen. (...) Zo van, als we ooit aan kinderen gaan denken, dan gaan we ons aansluiten bij een kerk, want dan zit je daar al een jaar of twee voordat het kind misschien komt. Dus dan heb je ook al connecties, zo werd er gedacht. Ik vind dat wel wel pragmatisch, transactioneel gedacht door die persoon. - Expert 5 (8:13)

(...) en ik merkte ook als ik aan mensen vroeg wat is kerk? Dan was het antwoord eigenlijk een dienst tussen half 10, half 11, dat is kerk. En de mensen die niet naar de kerk gingen die hadden daar op dat moment in hun leven geen behoefte aan. En de mensen die dat wel deden, die hadden daar wel behoefte aan. Ik vond dat wel een beetje zoals ik met sport omga. Want ik sport niet, ik vind dat niet zo leuk en dus ga ik niet. - Expert 5 (8:17)

Waarde organisatie

Op de ander gericht

Waarde individu

Keuzes maken naar eigen behoefte

Schwartz waarde

Conformity

Hedonism

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Het zoeken naar spiritualiteit in moderne tijden: verlangen naar verbondenheid

Jongvolwassenen willen wel degelijk verbinding zoeken in een gemeenschap. Zij kiezen die gemeenschap wel uit op eigen behoefte. Maar zoals de experts benadrukken, zijn zij bang om een definitieve keuze te maken en willen graag de keuzevrijheid behouden.

(...)uit die gesprekken daar kwam de behoefte van jongeren dat ze dat ze verbinding missen in een gemeenschap. Ja en waar zou idealiter nou juist zo'n gemeenschap floreren, dat is wat mij betreft in de kerk. Dus die kerk heeft daar een echt wel een flink been bij te zetten. Dan vraagt dat wel dat jongeren daadwerkelijk hun ruimte krijgen, om te kunnen exploreren. - Expert 3 (4:19)

(...) Maar het staat ten dienste aan jouw behoefte. En, dat vind ik wel een lastige. En tegelijkertijd zie ik ook dat dat niet werkt als je met die behoefte geen rekening mee houdt. Dus daar zit de worsteling. Ik sprak gisteren nog een pionier die veel werkt met jong professionals die zegt: 'Het is heel ambivalent aan de ene kant, willen ze graag verbinding. En de andere kant deinzen ze ervoor terug om zich echt ergens aan te committeren, want stel je voor dat je de verkeerde keuzes maakt, dus de keuzevrijheid is enorm belangrijk. Ik moet de keuze maken. Niemand anders maakt voor mij die keuze. - Expert 1 (2:14)

Waarde organisatie

Verbinding zoeken met de ander

Waarde individu

Zelf keuzes kunnen maken

Schwartz waarde

Benevolence

Self-direction

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Verder dan traditionele grenzen: Herdefiniëring van 'kerk'

De experts benadrukken dat het woord 'kerk' niet meer toereikend is. Het woord wordt voornamelijk geassocieerd met het gebouw en de zondagsviering. Maar de gemeenschap wordt hier niet in gezien, die juist cruciaal is. Het herdefiniëren van het begrip 'kerk' kan leiden tot een breder begrip van spirituele gemeenschappen en nieuwe manieren om betekenis en verbondenheid te creëren buiten traditionele grenzen.

En als wij het woord kerk gebruiken, denken mensen gelijk al binnen kaders, van dan zou dit en dat het moeten zijn, dus dat het op zondagochtend is in een kerkgebouw en met een vaste liturgie. - Expert 4 (5:29)

(...) de kerk en ik zou inderdaad graag van het woord af willen, want het roept allerlei associaties van gebouwen en zondagochtend op waar ik vanaf wil. - Expert 6 (9:1)

(...). Ja ja, en ik merkte ook dat als ik aan mensen vroeg was, een van de vragen die ik stelde van wat is, wat is, wat is kerk? Dan was het antwoord eigenlijk een dienst tussen half 10, half 11, dat is kerk. - Expert 5 (8:17)

Het belang van interactie met experts: jongeren, geloof en ondersteuning

Experts benoemen hoe jonge volwassenen die hoog gecommiteerd zijn aan hun geloof op zoek zijn naar diepgang en antwoorden op hun vragen, zelfs als ze minder actief deelnemen aan traditionele kerkdiensten. Dit onderstreept de behoefte aan individuele begeleiding en intellectuele ruimte binnen religieuze gemeenschappen om het geloof te verdiepen.

Als je een klein dorp komt en je bent de enige, zeg maar die vwo doet, dan mis je daarin een bepaalde [intellectuele] ruimte. Nou ja en sommigen hadden tussen tijdens hun studententijd contact opgedaan met predikanten in Groningen die hun verder hadden geholpen. - Expert 5 (8:4)

Het interessante is ze juist die 20 tot 25-jarigen die ik sprak, zij waren ook eigenlijk heel actief gelovig. Want ze hadden bijvoorbeeld onderling gewoon met elkaar geregeld dat ze de Bijbel in 1 jaar wilden gaan lezen. Ze waren echt hoog gecommiteerd, maar op zondagen kwamen ze eigenlijk al niet meer in de kerkdienst. En toen vroeg ik ook aan hen van 'nou wat zoek je?' En toen zeiden ze dit: Wij willen graag dat er dat we gewoon als wij dus zo een project starten dat er regelmatig de dominee bij ons langskomt. Die kunnen we dan moeilijke vragen stellen en dat die dan gewoon daar antwoord op geeft. Dat hij ons gewoon feitelijke informatie geeft.- Expert 3 (4:2)

Waarde individu

Schwartz waarde

Wijsheid op aanvraag

...

De kritische rol van de kerk: balanceren tussen bevestiging en tegengeluid

Experts benadrukken het belang van de kerk als een kritische kracht in het leven van mensen. Zij kan een spiegel bieden waarin individuen zichzelf kunnen zien en reflecteren op hun gedrag en keuzes. Tegelijkertijd kan geloof een tegengeluid bieden aan oppervlakkige consumptiegedachten en individueel consumentisme. Het gaat niet alleen om het vervullen van behoeften, maar ook om het uitdagen van overtuigingen en gedragingen, wat kan leiden tot diepgaandere en betekenisvollere ervaringen.

De Bijbel is ook altijd een kritisch tegenover je. En ik denk ook dat iedereen dat op een manier wel fijn vindt, want anders dan krijg je alleen maar een aai over je bol. En ik geloof niet dat dat uiteindelijk stand houdt, dus die spiegel functie die mag zeker blijven. - Expert 1 (2:18)

Die kerk moet niet alleen een soort van cateren naar de behoefte. Maar misschien ook af en toe kritische kanttekeningen zetten bij diezelfde behoefte. Want Je kunt bijvoorbeeld wel zeggen, van oh, ik heb geen tijd voor allerlei dingen, want mijn werk, want dit, want dat. - Expert 5 (8:24)

Het hoeft niet alleen maar een soort van cool verhaal te zijn die een millennial of geïndividualiseerd type [bevestigd]. Nee er mag ook best een tegengeluid zijn. Je hoeft niet alleen maar te cateren naar wat die persoon, in zijn consumentisme, allemaal wil hebben. - Expert 6 (9:22)

Waarde individu

Schwartz waarde

Keuzes maken naar behoefte

Self-direction

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Meer dan zondagochtend: De behoefte aan doorlopende ondersteuning

Er is een groeiend belang voor doorlopende religieuze betrokkenheid, vooral voor jonge mensen. Er is gedurende de week meer nodig om jongvolwassenen betrokken te houden bij het geloofsverhaal op een eerlijke en open manier.

(...) TIm Keller schrijft in zijn boekje 'Aantrekkelijk evangelie', van een paar jaar geleden, dat het uurtje op zondagochtend voor veel jonge mensen gewoon niet meer genoeg is, hè. Je maakt zoveel belangrijke keuzes in je twintiger jaren en je wordt op zoveel manieren beïnvloed, zeg maar op zoveel manieren ook online over hoe je je leven kunt leven. Dat er veel meer nodig is door de dag heen, doordeweeks, om betrokken te blijven op dat verhaal van God in jouw leven en dat op een eerlijke, open manier. - Expert 6 (9:1)

Waarde individu

Schwartz waarde

Wijsheid door de hele week

...

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

I.E. Cycle 3

I.E.1. Work sheet from the toolkit

Transformerende Tradities Op zoek naar verbinding?

Ik heb het toestemmingsformulier ondertekend: JA!

Dit is onderdeel van afstudeeronderzoek van Noah Joosse (v)

Wil je meer weten of hier verder over doorpraten?

Bel of whatsapp mij op +31 6 24 64 76 93

<p>Even voorstellen!</p> <p>Ik ben ..... jaar</p> <p>Ik woon in .....</p> <p>Ik ben kerkelijk opgevoed</p> <p>○ — ○ — ○ — ○ — ○ <i>Helemaal niet van toepassing</i> <i>Helemaal wel van toepassing</i></p> <p>Ik ben gelovig</p> <p>○ — ○ — ○ — ○ — ○ <i>Sterk mee oneens</i> <i>Sterk mee eens</i></p> <p>Ik ga op zondag naar de kerk</p> <p>○ — ○ — ○ — ○ — ○ <i>Nooit</i> <i>Altijd</i></p> 	<p>Jouw gemeenschapsleven</p> <p>Bij welke gemeenschappen hoor jij? <i>Denk aan een groep vrienden, vereniging, sportclub, kerk, etc.</i></p> <p>Wat betekent een gemeenschap voor jou?</p> <p>Welke dingen doe je met jouw gemeenschap(pen)?</p>	<p>Persoonlijke toekomstdroom</p> <p>Hoe ziet jouw ideale gemeenschap er uit?</p> <p>Wat is belangrijk in deze gemeenschap?</p> <p>Wat zou je willen doen in die gemeenschap?</p>
--	--	---

I.E.2. Visual stickers from toolkit cycle 3

I.E.3. Wordlist stickers from toolkit in cycle 3

Aantrekkelijk	Consumeren	Gemeenschap	Inclusief	<i>Musiek</i>	STAD	WIJSHEID
ALLEEN	Discrimineren	<i>Geloven</i>	<i>Informeel</i>	Natuur	Studie	WIJK
<i>Altijd zo gedaan</i>	DIVERSITEIT	GEMEENTE	INTIMITEIT	Oneens kunnen zijn	<i>Stille</i>	
Belijden	DOELEN	Gespreksgroep	Centraal	Onderwijs	Theologie	
Bemoedigen	DORP	Geschiedenis	<i>Kritisch</i>	Planten	<i>Toerusting</i>	
Bijbel	Egocentrisch	Goedse verhalen	<i>Liefde</i>	Persoonlijk	Trouwen	
Bos	Enthousiasme	Instituut	Leeftijd	Podcast	Veerkrachtig	
Buurt	ETEN	Kerk	LHBTIQ+	PROFESSIONEEL	Verbinding	
Christenen	Exclusief	Kennis	Luisteren	Relevant	VERENIGING	
Collectief	EXPERT	KLOOSTER	Maaltijd	<i>Rijkdom</i>	<i>Verplichting</i>	
Commune	Extreem	Koninkrijk	Netwerk	Samenwonen	VISIE	
<i>Communiceren</i>	Familie	Kring	Macht	Samen	Vrienden	
Competenties	Festival	Hokjes	<i>MISSIE</i>	Seks	Vrije inloop	
COMPLEX	Gebouw	Identiteit	<i>Moestuin</i>	<i>Sociale Media</i>	Werk	
CONFERENTIE	Geld	INDIVIDUEEL	Monastiek	Sport	Website	

Transformerende Tradities | Op zoek naar verbinding?

Elementen voor de toekomst van geloven in gemeenschap

Dit is onderdeel van het afstudeeronderzoek van Mark Jooisse

Stadscentrum
Overziet alles
Verbindt projecten
en houdt leden in de
gaten en zorgt voor
een welkomteam

Kennispunt
theologische expertise
Expert op aanvraag

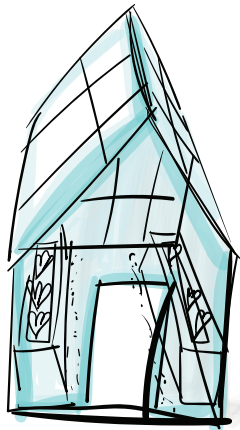
Informatie delen
een platform voor
alle initiatieven in
de stad. Met kalender,
social media en inspiratie

Spontaniteit
spontane ontmoetingen
vrienden, niet op 1
vaste plek

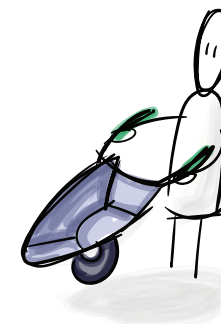
Verskillende vieringen
toegankelijk maken om
diverse vieringen te bezoeken
en te exploreren

Gemeenschap
een vaste groep
waarbij je verbonden
voelt, zoals vrienden
kring, gemeente, etc.

Begeleiding
ondersteuning in
Zoektocht naar
verbinding & zingeving

maatschappelijk
relevant zijn voor
de stad. Zowel
praktisch, sociaal
en spiritueel.

Wil je hier meer over weten?
Bel of whatsapp my +31 624647693

I.E.5. Informed consent form for the participants

Datum Augustus 2023
Contact Noah Joosse

U wordt uitgenodigd om deel te nemen aan het afstudeeronderzoek getiteld "Transforming Traditions" Dit onderzoek wordt uitgevoerd door mevrouw Noah Joosse van de Technische Universiteit Delft in samenwerking met de Protestantse Kerk in Nederland (PKN).

Co-creatie sessie

Het doel van dit onderzoek is om de organisatiestructuur van de PKN te herontwerpen, zodat deze beter aansluit bij de huidige generaties. Deze sessie zal bestaan uit een semi-gestructureerd interview in combinatie met een co-creatie sessie, en zal ongeveer 30-60 minuten duren. De verzamelde gegevens zullen worden gebruikt voor data-analyse, verwerking en documentatie voor het afstudeerproject van N. Joosse. We zullen u vragen om een toekomstbeeld teg even voor de ideale organisatie en om uw redenering voor deze structuur te geven. Tijdens het interview ligt de nadruk op het nadenken over organisatievorm en zoeken naar verbinding in een gemeenschap. Naderhand, zal het visiedocument met u gedeeld worden die N. Joosse heeft gemaakt. Met het delen van dit document en de uitleg zal er van u gevraagd worden om commentaar te geven.

Verwerken van data

De sessie zal worden opgenomen met geluid, en uw resultaten zullen ook worden gedocumenteerd. De geluidsopname zal worden gebruikt voor analyse en gegevensverwerking voor het onderzoek. De geluidsopname wordt verwijderd nadat de transcriptie is voltooid. Alle identificeerbare gegevens, zoals toestemmingsformulieren, worden opgeslagen in het projectarchief van de Technische Universiteit Delft. Alleen de onderzoeker en haar begeleidingsteam hebben toegang tot het projectarchief. Alle gegevens die worden gepubliceerd in de scriptie (die online openbaar beschikbaar zal zijn) zullen geanonimiseerd worden.

Vrijwillige deelname

Uw deelname aan dit onderzoek is volledig vrijwillig en u kunt op elk moment besluiten om terug te trekken. U bent vrij om vragen over te slaan. U heeft het recht om tijdens de onderzoeksperiode toegang te vragen tot uw persoonlijke gegevens, en om deze te corrigeren of te laten verwijderen. U kunt verzoeken om uw gegevens terug te trekken gedurende de onderzoeksperiode, die loopt tot oktober 2023.

Als u na deelname nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met N. Joosse via n.joosse@student.tudelft.nl of +31 6 24 647693.

Datum Augustus 2023
Contact Noah Joosse

In het kort

Uitnodiging voor afstudeeronderzoek "Transforming Traditions" door mevrouw Noah Joosse (Technische Universiteit Delft) in samenwerking met Protestantse Kerk in Nederland (PKN).

Doel: Herontwerp PKN-organisatiestructuur voor betere aansluiting bij huidige generaties.

Sessie omvat interview en co-creatie

Het gesprek wordt met audio opgenomen

Duur: 30-60 minuten. Deelname is vrijwillig, gegevens worden vertrouwelijk bewaard.

Vragen of opmerkingen? n.joosse@student.tudelft.nl of 06-24647593.

Toestemming is vereist:

TOESTEMMING

Ik heb de verstrekte informatie gelezen en begrepen en ik heb de gelegenheid gehad om vragen te stellen. Ik begrijp dat mijn deelname vrijwillig is en dat ik op elk moment, zonder opgave van redenen en zonder kosten kan besluiten om me terug te trekken. Ik begrijp dat ik een kopie van dit toestemmingsformulier zal ontvangen. Ik stem vrijwillig in om deel te nemen aan dit onderzoek.

Datum _____

Handtekening deelnemer _____

Naam deelnemer _____

Email/Telefoon _____

Datum _____

Handtekening onderzoeker _____

I.E.6. Insight cards made from of the toolkits from Graceland

Behoeften

Wat jonge kerkrandleden zoeken

De ene twintiger is de ander niet: diversiteit vs. uniformiteit

Uit de gesprekken op Graceland bleek dat de ene zoekende twintiger het juist belangrijk dat een gemeenschap diversiteit en inclusiviteit is, dus divers in leeftijd, afkomst en opleiding. Een andere deelnemer zoekt juist mensen met dezelfde normen en waarden. In de toolkit werden de volgende dingen genoemd:

Waarde individu

omgang met gelijken

vs.

open zijn voor de ander

Schwartz waarde

Benevolence

vs.

Universalism

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

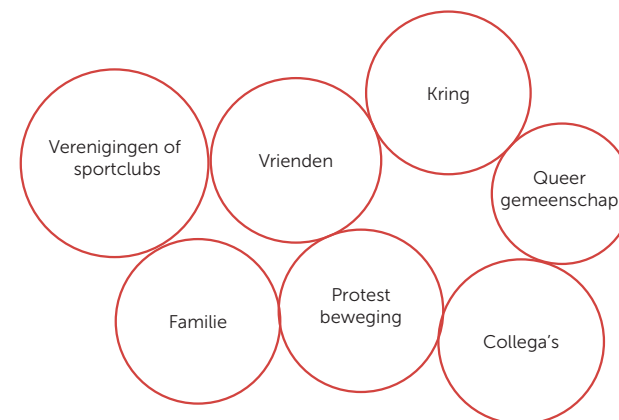
Behoeften

Wat jonge kerkrandleden zoeken

Vrienden, verenigingen, familie en kring: De gemeenschappen van jonge kerkrandleden

Uit de gesprekken op Graceland en de toolkits wordt het zichtbaar dat de kerkrandleden zich in verschillende gemeenschappen bevindt. Nagenoeg alle participanten in het onderzoek benoemden dat zij omgaan met vrienden. Een iemand benoemde dat familie zowel bloedverwanten kan zijn, maar ook innige relatie hebben met anderen zoals een familie.

Ik ben dan een van de oudste [in mijn vriendengroep] en we hebben een aantal jonkies rondlopen. En, die zeggen altijd, jij bent mijn grote Brus (broer/zus). En ook dat je dat [familie zijn] ook weer samen kan creëren, er zijn dan ook groepen waar kerst mee wordt gevierd. - Participant 1 (14:1)

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Lokale verbinding: het leven delen

De participanten van Graceland willen graag lokaal het leven delen. Iemand benoemde dat je vertrouwde buren bent. De kerkrandleden benoemen dat ze zowel praktisch van spullen willen delen als het sociale leven in de vorm van relaties. Om dit gezamenlijk te hebben, moet een gemeenschap dus lokaal plaatsvinden.

"De sleutels in de meterkast. [Dat je echt buren van elkaar kunt zijn en vertrouwd voelt om sleutels dus bij de ander te hangen]" - Participant 9

Waarde individu

lokale verbinding

Schwartz waarde

Benevolence

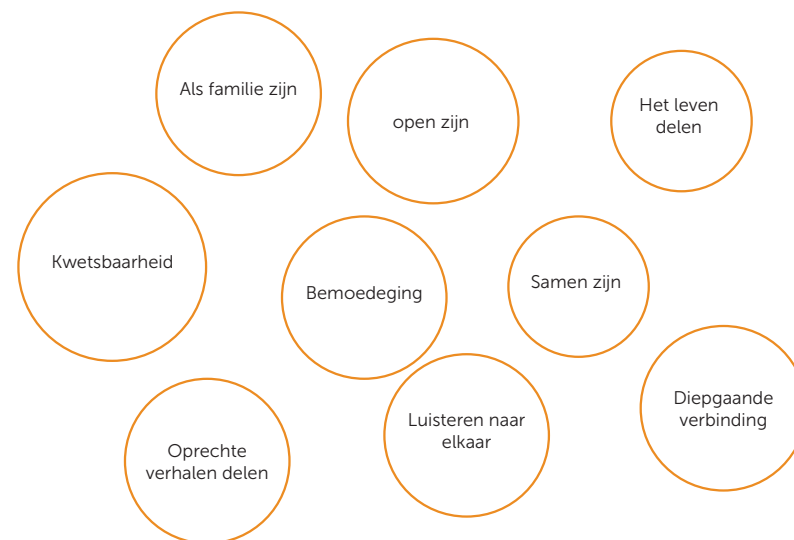
Safety

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Creëren van innige relaties: de grootste wens van jonge kerkrandleden.

Kerkrandleden hebben behoefte aan gemeenschappen waar innige relaties centraal staan. Kwetsbaar mogen zijn, het leven met elkaar delen, open naar elkaar zijn, bemoedigd worden, luisteren en levensverhalen delen. Het zijn allemaal onderdelen die belangrijk zijn voor de zoekende twintigers. Hieronder zie je wat zij belangrijk vinden aan een gemeenschap:

Waarde individu

Innige verbinding met de ander

Schwartz waarde

Safety

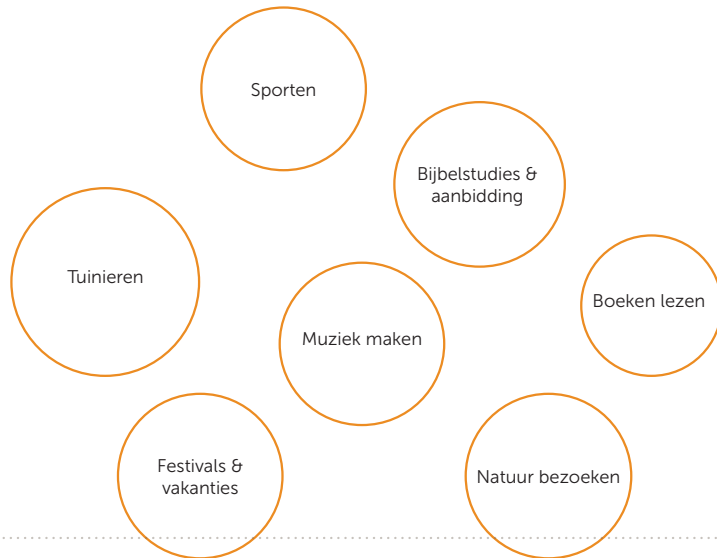
Benevolence

Onderzoek: Transforming traditions - N.Joosse

Oktober 2023

Het leven delen: de behoefte aan diverse activiteiten in een gemeenschap

Uit het onderzoek benoemen kerkrandleden dat zij van alles willen doen met een gemeenschap. Plezierige activiteiten zoals op vakantie gaan, festivals bezoeken, boeken lezen, muziek maken en zingen. Daarnaast zijn er enkele die ook graag met anderen de natuur willen bezoeken en tuinieren. Ook wordt de Bijbelstudie en aanbidding genoemd.

Waarde individu

Plezier hebben

Geestelijke diepgang

Zorgen voor de natuur

Schwartz waarde

Hedonism

Universalism

Onvoorwaardelijk: je moet altijd welkom kunnen zijn

Een van de jong volwassenen benoemde dat een absolute benodigheid voor het vinden van een gemeenschap, is het weten of je welkom bent. Met name LHBTQ+ en migranten zijn daarin groepen voor wie dat nodig is. Daarbij is het belangrijk voor een gemeenschap te laten weten wat hun standpunt is, dat daar transparantie over is.

Nou ja, dan toch zijn wat dan vaak ontbreekt, is expliciet wie er allemaal welkom zijn. Transparantie is echt het meest belangrijke en dat geldt voor verschillende [groepen], dus het geldt ook, bijvoorbeeld voor migrantenkerken. - Participant 1 (14:1)

Waarde individu

Welkom zijn

Eerlijk zijn

Schwartz waarde

Safety